

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mostowa 1. Telefon Redakcji, Administracji i Drukarni 12-44. Redakcja otwarta od 11 do 16 i od 20 do 24-ej. Administracja czynna w dni powszednie od 9 do 20-ej, w niedziele od 12 do 13-ej.
„Dziennik Wileński” wychodzi codziennie.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośniami i przesyłką pocztową Zł. 4 gr. 60, zagranicą 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w tekście (6 linowe) 35 gr., za tekstem (10 linowe) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30187.

DO Nr. DZISIEJSZEGO ZAŁĄCZAMY NASZ BEZPŁATNY NIEDZIELNY DODATEK.

W dniu imienin

S. P.

INŻYNIEROWEJ

Marji Krupkovej

9 kwietnia b. r. o godzinie 10 rano zostanie odprawione nabożeństwo w kościele Najświętszego Serca Jezusowego, o czym zawiadamiają krewnych i przyjaceli

Mąż, Siostra i Dzieci

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej najukochańszej córki

S. P.

NIUNI KRAUZE

ucz. V kl. gimnazjum S. S. Nazaretanek w Wilele odbyła się dn. 10 kwietnia r. b. Msza św. w kościele św. Michała o godz. 8-ej rano. O czym powiadamy znajomych i kolęzanki pogrzebeni w smutku

RODZICE I BRACISZEK.

Najpoważniejszą spółdzielczą instytucją bankową w Polsce jest

CENTRALNA KASA

SPÓŁEK ROLNICZYCH

Istniejąca od roku 1909 i działająca na całym obszarze Rzplitej, daje całkowitą pewność zwrotu wkładów i najwyższe oprocentowanie.

Składając swe oszczędności w Centralnej Kasie otrzymujemy nie tylko korzyść dla siebie, ale służymy także i sprawie publicznej.

OSZCZĘDZAJ W CENTRALNEJ KASIE

Wilno, Mickiewicza 28 tel. 13-65.

1934 r. Busko-Zdrój 1934 r.

Busko-Zdrój

ZIEMI KIELECKIEJ

Państwowy Zakład Zdrojowy.

Sezony letnie od 1 maja do 31 października. — Kąpiele siarczane, solne i mułowe, leczenie elektrycznością i naświetlanie, kąpiele słoneczne.

Ceny kąpiel, zabiegów leczniczych, pensjonatów i pokojów umiarkowane — w mies. maju, wrześniu i październiku ceny załżone o 15%.

Dojazd: ostatnia stacja kolejowa KIELCE.

Komunikacja autobusowa: Kielce Busko-Zdrój stała, wygodna i tania.

151-00

Płk. Sławek premierem.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. W kołach politycznych zaczynają się coraz częściej powtarzać notowane już przez nas pogłoski o kandydaturze płk. Sławka na premiera.

Płk. Sławek bawi jeszcze w Jugosławii, gdzie spędził w tym roku święta Wielkanocne. Niektórzy utrzymują, że nominacja jego na premiera została już zdecydowana.

Pozatem krąży pogłoski, że wyjazd płk. Sławka miał na celu przygotowanie w Jugosławii kilkutygodniowego pobytu min. Piłsudskiego, który ma tam wyjechać po wizycie francuskiego min. spraw zagranicznych p. Barthou w Warszawie.

Proces toruński przeciw narodowcom.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

TORUŃ. Przed sądem okręgowym w Toruniu toczył się proces przeciwko redaktorowi „Słowa Pomorskiego”, p. Madejskiemu i wybitnemu działaczowi Ruchu Młodych, p. Rychlewskiemu, postawionym w stan oskarżenia z art. 1 § 2 rozporządzenia P. Prezydenta z dn. 16.11.1928 r. o posiadanie tajnych dokumentów wojskowych przez niepowołane osoby.

W wyniku rozprawy obaj oskarżeni skazani zostali na rok więzienia każdy z zaliczeniem aresztu zapobiegawczego.

Skazani zapowiedzieli apelację, tak samo prokurator.

Na wniosek obrony podsądnych zwolniono z aresztu, w którym przebywali od dn. 25 listopada ub. r.

Trzęsienie ziemi na Wołyniu.

RÓWNE (Pat). Stwierdzono, że trzęsienie ziemi, jakie wydarzyło się ostatnio w Rumuni, dotarło również na Wołyn. W Równem dało się odnieść lekkie falowanie ziemi, trwające kilka sekund. W kilkopiętrowych domach zarysowały się sufity,

Nagrody Nobla.

STOKHOLM. (Pat). W roku bieżącym przyznanych będzie 5 nagród Nobla po 162 608 koron szwedzkich każda, a mianowicie nagroda literatury, medycyny, fizyki

Antypolska kampanja w Czechach.

MORAWSKA OSTRAWA (Pat). Antypolska kampanja prasy czechkiej posunęła się w ostatnim czasie tak daleko, że nawet dyrekcja policji w Morawskiej Ostrawie, która wykazywała dotychczas zęstanawiającą bierność w tej sprawie, czuła się zmuszona ingerować. Wydawany w Jablonkowie przez Czechów w języku polskim „Nasz Słazak”, który napisał artykuł, mający na celu sianie popłochu wśród Polaków, składających oszczędności w polskich instytucjach finansowych, został częściowo skonfiskowany.

„Ewangelik”, organ ewangelików na Śląsku czeskim, skarży się na coraz silniejszy i nieprzebiegający w środkach napór Czechów na kościół ewangelicki na Śląsku czeskim, do którego należą prawie wyłącznie Polacy w okrągłej liczbie 40 000 ludzi.

Pakt nieagresji Rosji z Finlandją.

MOSKWA (Pat). Dział podpisany został protokół o przedłużeniu do końca 45 r. mocy obowiązującej sowiewko-finlandzkiego paktu o nieagresji i pokojowego regulowania zatargu. Protokół w swojej treści jest analogiczny do protokołu podpisanego w dniu 4 bm. z Estonją, Łotwą i Litwą. Ze strony ZSRR protokół podpisany był przez Litwinowa, w imieniu zaś Finlandji przez ministra pełnomocnego Yrjo Koskinen.

Nie rozbrojenie, lecz dozbrojenie.

WARUNKI FRANCJI

W związku z mającym się odbyć w tych dniach w Genewie zebraniem konferencji rozbrojeniowej, należy stwierdzić, że sprawa dziś przedstawia się w ten sposób, iż Anglja i Włochy dążą raczej do zezwolenia Niemcom na równość zbrojenia, niż do redukcji zbrojeń państw. Takie przynajmniej panuje przekonanie w kołach genewskich.

Odpowiedź francuska na notę werbalną Anglii ożywiła dyskusję na temat rozbrojenia. Mówi się o różnych zakulisowych rozmowach. Między innymi koresp. „Kurierza Warsz.” z Paryża dowiaduje się, iż Francja postawiła za warunek, że nim określi granice swego własnego rozbrojenia, zażąda uprzednio stwierdzenia w całej rozciągłości i w sposób nie podlegający najmniejszej wątpliwości — do jakich granic sięgają tajne zbrojenia Niemiec.

Francja postawiła drugi warunek, mianowicie połączenia własnego jej bezpieczeństwa z bezpieczeństwem swych sojuszników, wychodząc z założenia, że zbrojenia niemieckie są w równym stopniu groźne dla jej sojuszników, których ewentualne osłabienie byłoby osłabieniem bezpieczeństwa francuskiego.

PARYŻ. (Pat). Dzienniki poranne zyczliwie omawiają odpowiedź francuską na angielską notę werbalną w sprawie rozbrojenia. „Le Matin” pisze, że nota jest bardzo poważnym świadectwem dobrej woli i jednym z najbardziej pożądanych dokumentów, jakie się ukazały w przeddzień zebrania prezydium konferencji rozbrojeniowej. Pogląd ten podzielają wszystkie większe pisma paryskie, podkreślając, że niemożliwe jest w obecnym stanie zagadnienia rozbrojenia ustalenie gwarancji wykonywania ewentualnej konwencji rozbrojeniowej.

LONDYN. (Pat). Odpowiedź francuska spotkała się na ogół z przychylnym przyjęciem prasy angielskiej. Dzienniki londyńskie podkreślają, że Francja nawróciła się do bardziej realistycznego ujmowania zagadnienia rozbrojenia, uświadomiacząc sobie, że powszechne rozbrojenie jest niemożliwe i że należy zadowodnić się ograniczeniem zbrojeń w skromnym rozmiarze, jak również, że konieczne jest przyznanie Niemcom prawa do zbrojenia się w pewnych granicach. Prasa angielska z zadowoleniem stwierdza, że dyskusja trwa i że obecna odpowiedź francuska dyskusję tę posuwa naprzód.

LONDYN. (Pat). Agencja Reutersa dowiaduje się, że nota francuska uznaje poważne zmiany jakie zaszły w sytuacji wytworzonej przez memorandum brytyjskie i Francja gotowa jest zastanowić się nad konwencją rozbrojeniową, która uznawała w pewnym stopniu dozbrojenie Niemiec, chociaż przyjęcie tej tezy jest traktowane jako zależne od samej konferencji rozbrojeniowej. Jak podkreślają, rokowania doszły do punktu, w którym dalsze zapytania stają się konieczne, co prawdopodobnie spowoduje wystanie nowej noty.

Przygotowania niemieckie w Zagłębiu Saary.

SAARBRUECKEN (Pat). Socjalistyczna „Volkstimme” ogłasza artykuł Maks Brauna, poświęcony działalności narodowo-socjalistycznej w zagłębiu Saary. Według informacji autora artykułu, komisja rządząca przedstawiła już Lidze Narodów nieodparte dowody dalszego istnienia w zagłębiu Saary oddziałów szturmowych i sztafet ochronnych. Poza 25 000 młodych mieszkańców zagłębia Saary przeszło lub przechodzi przeszkolenie „sportu wojskowego” w tak zwanych obozach pracy. Braun wspomina następnie o licznych dowodach, że młodzież poddawana jest nieustannemu szkoleniu wojskowemu przez oficerów dawnej armii niemieckiej w zagłębiu Saary, a oddziały szturmowe i sztafety ochrone na pograniczu niemieckim trzymane są w pogotowiu, by móc wejść w każdej chwili na terytorjum zagłębia. Autor twierdzi dalej, że na terenie zagłębia istnieje tajny legion Saary, zorganizowany na wzór austriackiego legionu narodowo-socjalistycznego. Braun ogłasza równocześnie okólnik kierownictwa narodowych socjalistów w zagłębiu Saary do dowódców t. zw. komórek partyjnych, polecający im sporządzenie spisu wszystkich pomieszczeń w hotelach, gmachach szkolnych itd., znajdujących się w ich obwodzie, rzekomo celem rozlokowania tam Niemców, przybyłych z Rzeszy na głosowanie plebiscytowe. Autor konkluduje, że cała działalność ta ma na celu stworzenie siły zbrojnej, jako ostatniego atutu w walce narodowych socjalistów o przyłączenie zagłębia Saary do Rzeszy.

Obchód 1 maja w Niemczech.

BERLIN. Pat. Tegoroczny obchód pierwszego maja będzie miał w Niemczech charakter nowego święta „narodowej pracy”. We wszystkich miastach odbędą się manifestacje z udziałem przedstawicieli władz. Z okazji święta pierwszomajowego wydany został oficjalnie medal pamiątkowy z popiersiem Goethego oraz godłem swastyki, obok której widnieje młot i sierp.

Jubileusz posłowania 44 lata.

LONDYN. (Pat.) W najbliższy wtorek brytyjska izba gmin obchodzić będzie jubileusz nieprzerwanego posłowania w ciągu 44 lat z jednego i tego samego okręgu. Wobec znakomitego zdrowia i tężyzny Lloyd George może na 50 lat posłować i pobić dotychczasowy rekord parlamentu brytyjskiego, który wynosi 48 lat.

Budowa świątyni katolickiej w Moskwie.

„Reichspost” donosi z Moskwy, że w związku z warunkami uznania Sowieților przez Stany Zjednoczone Am. Półn. zapewniającymi wolność wyznania obywatelom amerykańskim, przybył do Moskwy ks. Leopold Brown, jako duszpasterz dość licznej kolonii katolików amerykańskich. Ks. Brown zamierza przystąpić niebawem do budowy kościoła, pierwszego, jaki od czasu przewrotu powstanie na terenie ZSSR. Rząd Sowieților już przeznaczył odpowiedni teren, a ponieważ ks. Brown zdołał już uzyskać potrzebne fundusze, budowa kościoła rozpocznie się zapewne już wiosną rb.

Ratowanie rozbitków „Czeluskińki”.

MOSKWA. (Pat). Akcja ratownicza rozbitków Czeluskińki, prowadzona przez władze z wielkim nakładem energii, doprowadziła do nowego zwycięstwa techniki nad żywiołem. Lotnicy Komanin i Molokow zdołali wylądować na krze lodowej, gdzie znajduje się obóz rozbitków. Lotnicy zbrali 5 osób z spośród zalogi Czeluskińki, odstawiając ich do Wankserem. Samolotem sowieckim udeło się po raz drugi dotrzeć do obozu profesora Szmidta. Po raz pierwszy samoloty zebrały z obozu 10 kobiet i dzieci.

Przejęcie Insulla od władz tureckich.

WASZYNGTON. Pat. Rząd Stanów Zjednoczonych zawiadomił telegraficznie władze tureckie, że upoważnił wicekonsula amerykańskiego w Stambule do przejęcia aresztowanego Insulla od władz tureckich. Upoważnienie to podpisane jest przez prezydenta Roosevelta. W kołach waszyngtońskich przypuszczają, że Insull wyjedzie ze Stambułu do Chicago w przyszłym tygodniu.

NARADA HENDERSONA Z BARTHOU.

PARYŻ (Pat). Przewodniczący konferencji rozbrojeniowej Henderson i dyrektor sekcji rozbrojeniowej Ligi Narodów Agnieszka przybyli wczoraj wieczorem z Londynu do Paryża i dziś o godz. 10-ej złożyli wizytę ministrowi Barthou. Po zakończeniu tej narady ogłoszono następujący komunikat: Przewodniczący konferencji rozbrojeniowej Henderson i minister spraw zagranicznych Barthou odbyli dziś rano dłuższą naradę, w której omówili ogólną sytuację, prace konferencji rozbrojeniowej oraz sprawę rozporządzającą się w Genewie sesji prezydium konferencji. Na wypadek zgłoszenia wniosku zwolnienia komisji głównej konferencji na środę 23. V. minister Barthou zapewnił Hendersona, że delegacja francuska udzieli temu wnioskowi poparcia. Opuszczając Quai d'Orsay, Henderson oświadczył, że jest bardzo zadowolony z odbytej narady, która może się okazać bardzo korzystną.

ZAPROSZENIE MIN. BARTHOU DO BERLINA?

PARYŻ (Pat). Dzienniki wieczorne podały pogłoskę, jakoby kanclerz Hitler nosił się z zamiarem zaproszenia ministra spraw zagranicznych Francji Barthou do Berlina. Kanclerz Hitler pragnąłby odbyć z ministrem Barthou rozmowę w sprawie projektowanej nowej konferencji rozbrojeniowej. Na Quai d'Orsay nie zaprzeczają ani nie potwierdzają tej pogłoski. Dzienniki twierdzą jednak, że koła kompetentne nie wykluczają w obecnym czasie zwrócenia się rządu niemieckiego do podobnej propozycji do przedstawiciela Francji.

LITWINOW NIE JEDZIE DO GENEWY.

MOSKWA (Pat). Komisarz Litwinow z polecenia lekarzy odtoczył wyjazd do Genewy.

Zmiana stanowiska przez Gandhiego

LONDYN (Pat). Jak donoszą z Indji, decyzja Gandhiego, odwołująca cywilne nieposłuszeństwo wobec administracji brytyjskiej i zalecająca czynny udział w instytucjach politycznych, wywołała bardzo wielkie wrażenie. Gandhi w istocie rzeczy obalił całą swoją politykę, jaką uprawiał w ciągu ubiegłych dwóch lat, od czasu powrotu z londyńskiej konferencji „okrągłego stołu” i aresztowania go przez władze angielskie w Indjach. Obecnie więc nie stoi na przeszkodzie, aby zwolennicy Gandhiego wzięli udział w wyborach do izby ustawodawczej i współpracowali nad projektem autonomji Indji, ustalonej w białej księdze brytyjskiej.

Dookoła afery Stawiskiego.

Dalsze śledztwo.

PARYŻ (Pat). Od kilku dni dzienniki paryskie poświęcają aferze Stawiskiego znacznie mniej miejsca, niż dotychczas. Przyczyna tego tkwi nie w zmniejszeniu się zainteresowania aferą, lecz w pewnych dyskretnych zarządzeniach władz sądowych, których czynność była niejednokrotnie utrudniana przez żądne sensacji dzienniki. Minister sprawiedliwości Cheron oświadczył dziś przedstawicielowi „L'Intransigeant”, że należy pozostawić sędziemu śledczemu możliwość niezależnej pracy, która niewątpliwie doprowadzi do wyświeślenia zarówno afery Stawiskiego jak i morderstwa radcy Prince'a.

Dziś sędzia Ordoneau przesłuchał

kilku świadków w sprawie listu b. ministra Dalimiera. Była również przesłuchana Stawiska. Niezależnie od tego na żądanie władz francuskich prowadzone są dochodzenia w Genewie w sprawie działalności bankiera węgierskiego Beli Hoffmanna, który z polecenia Stawiskiego usiłował lokować ony bająskie na rynku szwajcarskim.

W sprawie morderstwa radcy Prince'a władze śledcze prowadzą w dalszym ciągu dochodzenie, mające ustalić, czy podane przez domniemanych zabójców alibi jest prawdziwe. Stawił się nowy świadek, który twierdzi kategorycznie, że widział Spirito w D'jon 21. II.

Notowani w aktach Ligi Narodów.

PARYŻ. Pat. Donoszą z Genewy, że nazwiska domniemanych zabójców radcy Prince'a, barona Lussatsa i Carbone'a figurują w aktach Ligi Narodów. Lussats jest zanotowa-

ny jako człowiek zajmujący się sprzedażą kokainy, a Carbone figuruje w rejestrze osób wydłonych z Egiptu w 1924 r. za handel żywym towarem.

Znowu Ren i Wisła.

Dnia 10-go b. m. zbiera się prezydium Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie, prawdopodobnie, aby znowu odczytać dalszy bieg spraw, które utknęły już od dziesięciu miesięcy, bo od czerwca 1933. Ostatnie półrocze, od wyjścia Niemiec z Genewy 14-go października 1933, poświęcono t. zw. bezpośrednim rokowaniom między państwami, celem ruszenia z miejsca. I nie próżnowano, bo między 24-m listopada 1933 a 13-m marca 1934 przewidywały się między Berlinem i Paryżem trzy noty niemieckie i dwie francuskie, nad to zaś pojawił się memoriał włoski z 3-go stycznia 1934 i następnie memoriał angielski z 29-go stycznia 1934 o sposobie załatwienia sprawy rozbrojeniowej. Mimo to sprawa nie posunęła się naprzód i prezydium Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie 10-go b. m. nie znajdzie przed sobą otwartej drogi.

Co więcej, właśnie obecnie sprawy przybrały taki obrót, że wszystko wraca do podstaw, a mianowicie do zasady art. 8-go paktu Ligi Narodów, który wcale nie mówi o rozbrojeniu wogóle, ale o rozbrojeniu... w miarę bezpieczeństwa.

Na te tory wszedł mianowicie sprawa obecnie między Londynem i Paryżem... a jak się stało, opowiem.

Rząd brytyjski w swym nowym ujęciu zamierzonej umowy rozbrojeniowej, przedstawionem w memoriale z 29-go stycznia r. b., starał się pogodzić różne żądania i dążności. Niemcom skłonny był powiększyć Reichswehreń do 100 tys. choćby do 300 tys., oraz dać im w pewnej ilości rodzaje broni, dopuszczalne gdzieś indziej, a za to chciał wyjaśnić jakos sprawę 2 1/2 miliona dodatkowego wojska w postaci oddziałów szturmowych, ustanowić ściśle kontrole przestrzegania zobowiązań rozbrojeniowych po umowie, oraz dać pewne rękojmię bezpieczeństwa przeciw napadom. I tak oto, londyńskim targiem, stanęła umowa rozbrojeniowa, w której Niemcy dostawali wojsko i broń, a inni trochę pociech na papierze.

Lecz los zdarzył, że w dziesięć dni po tem pięknem wypracowaniu angielskiem we Francji zjawił się u steru rząd p. Doumergue'a z marszałkiem Petain'em, jak ministrem wojny, p. Barthou, jako ministrem spraw zagranicznych, oraz z przewodcami grup prawicy, pp. Marin'em Tardieu, Flandin'em i innymi jeszcze trzeciemi politykami w swym składzie.

Nowy ten rząd francuski, zamknawszy 14-go lutego r. b. rozmowę rozbrojeniową z Berlinem, który próbował ją podtrzymać jeszcze nową notą z 13-go marca r. b., przeszedł do udzielenia odpowiedzi na memoriał angielski i uczynił to w nocie z 17-go marca r. b. Co w niej powiedział? Zaznaczył, że powiększenie czyichkolwiek zbrojeń, w szczególności Niemiec, niezbyt się godzi z zamierzeniami rozbrojeniowymi, wyrażił wątpliwość, czy można ufać w dotrzymanie zobowiązania nowej umowy, skoro Niemcy nie dotrzymali dotychczasowych, a wreszcie stwierdził, że najważniejszą rzeczą są rękojmię bezpieczeństwa przeciw możliwemu napadom.

Rząd angielski w memoriale z 29-go stycznia r. b. podtrzymywał swoje ujęcie bezpieczeństwa: — W razie napadu państwa mają się zebrać na naradę i... rozważyć co należy zrobić. Rząd francuski w odpowiedzi z 17-go marca r. b. odparł: — To mało. Trzeba zgóry postawić, że w razie napadu występuje się wspólnie przeciw napastnikowi. Wprawdzie my, Francja, mamy w pakcie reńskim z r. 1925 w Locarno takie zobowiązanie Anglii, ale muśmy liczyć się także ze słusznym dążeniem innych państw do rękojmi bezpieczeństwa.

Sir John Simon, przyjmując notę francuską 19-go ub. m., poprosił ambasadora Corbin'a o wyjaśnienie, jakie rękojmię bezpieczeństwa Francja uważałaby za wystarczającą, a następnie gabinet brytyjski 29-go ub. m. poruczył ambasadorowi lordowi Tyrrell'owi w Paryżu uzyskanie dokładnych w tym względzie danych. Jednocześnie zaś w Londynie zabrali: — Wielka Brytania może pójść bardzo daleko w poręczeniu bezpieczeństwa po Ren (t. j. na przedpolu własnych wybrzeży), ale nie może wkładać się w zatęgi w Europie środkowej i wschodniej.

Powróćcie się w ten sposób do ciągłej rozbieżności między bezpieczeństwem niektórych a bezpieczeństwem powszechnem. Stan rzeczy obecnie jest za szczególnie poważny. Najprzód dlatego, że Anglia, aby dojść do umowy rozbrojeniowej, gotowa jest bodaj nawet do poręczenia takiego jak w sojuszach odpornych, oczywiście tylko na zachodzie Europy. Następnie zaś dlatego, że porozumienie Polski z Niemcami w oświadczeniu z 26-go stycznia 1934 stwarza pozory, jakoby wschód Europy był już zabezpieczony. W rzeczywistości zaś nadal cała rzecz w tem, jak to dobrze widzi Francja, by przy zabezpieczeniu Renu nie zaniedbać bezpieczeństwa nad Wisłą,

Z prasy.

Stabilizacja nędzy.

Różne wykazy statystyczne, biuletyny koniunkturalne, komunikaty urzędowe i półurzędowe, wreszcie inspirowane artykuły oglaszają raz poraż, że kryzys gospodarczy w Polsce słabnie i stwierdzają nieznaczna wprawdzie, ale jednak poprawę.

Niestety, przeciętny obywatel, a przedewszystkiem płatnicy podatków ani rusz tej poprawy dopatrzeć się nie mogą.

Co dziwniejsze, same nawet cyfry urzędowej statystyki nieraz są ze sobą w mocnej niezgodzie.

Powstają stąd sprzeczności, nieraz niełatwe do wyjaśnienia.

Skąd to pochodzi?

Usiłuje to wyjaśnić katowicka „Polonia”.

„Wiadomo powszechnie, jak dalece odbiega od prawdy życiowej statystyka bezrobocia, która wykazywała poprawę, gdy w rzeczywistości sytuacja niezmiernie silnie się pogorszyła. Ten przykład mógłby zachwiać wiarę w prawdziwość danych statystycznych także w innych dziedzinach życia, co jednak nie byłoby słuszne. Nie można tylko żadnej z nich traktować w oderwaniu od innych i bez odpowiednich wyjaśnień.

Ten zasadniczy błąd popełniają przedewszystkiem czynniki oficjalne, chwytając się skwapliwie wszystko, co im pozwala usprawiedliwić własny optymizm — a w rezultacie polityka rządowa popada w jednostronność i bierze w błędy.”

Jako klasyczny przykład bezdroży, na które ta metoda prowadzi, może posłużyć sytuacja skarbowa.

W listopadzie minister skarbu, p. Zawadzki, zapewniał, że kryzys został przełamany, bo dochody skarbu zaczynają się zwiększać, a jednocześnie deficyt podniósł się z 60 do 105 milj.

„Dlaczego?”

„Polonia” wyjaśnia to w ten sposób, że „opierając się na zbyt optymistycznych rachubach, cofnięto się na wielu odcinkach z poprzedniej polityki oszczędnościowej, wychodząc z założenia, że sukces pożyczki narodowej i „już przełamany” kryzys pozwalają na to.”

Z innych odcinków cytuje „Polonia” statystykę wekslową:

„Protesty wekslowe w czasie od grudnia do lutego wynosiły w tym roku niecały 79 miljonów zł., gdy rok temu przekraczały 136 milj., a stosunek weksli protestowanych do płatnych wynosił tylko 7,5 proc., wobec 10,6 proc. przed rokiem, czyli, że poprawiła się i wypłatność. Pójdźmy jednak rok dalej i spróbujmy dowiedzieć się, ile wynosi nasz obieg wekslowy, to przekonamy się, że w latach 1929—1930 suma wystawianych w ciągu kwartału weksli wynosiła około 3 miliardów, w roku 1931 — 2 i pół miljarda, rok temu miliard i ćwierć, obecnie zaś tylko jeden miliard. Rok ostatni przyniósł pogorszenie blisko 20-procentowe. Statystyka bankowa mówi wprawdzie co innego, wykazując, że dyskonto wekslowe w bankach między rokiem 1929 a 1933 zmniejszyło się tylko o niecałe 30 proc., ale wysnuwanie z tego faktu jakichkolwiek optymistycznych wniosków byłoby zupełnie błędne, skoro równocześnie obieg wekslowy spadł blisko o 70 proc.”

I tak na każdym kroku. „I dlatego, zapytując, w jakim punkcie kryzysu znajdujemy się w tej chwili i jak się naprawdę przedstawiają objawy poprawy, sygnalizowane z różnych dziedzin życia, trzeba odpowiedzieć: Pewne oznaki, że położenie już się dalej pogarsza nie będzie, są wprawdzie tu i ówdzie widoczne.”

«Duże niespodzianki dla handlu między Europą i Ameryką».

„Hajnt” donosi o wywiadzie, który w Londynie miał wystąpić Koesevelt, Child. Ten ostatni odwiedził szereg miast — Rzym, Berlin, Paryż, Genewę, Warszawę, Pragę, Budapeszt i Haag:

— Będę prowadził rozmowy z mieszkańcami i zapoznałem się z nastroskami, panującymi w Europie. Jestem podróżującym reporterem prez. Roosevelta. Głównie poruszę sprawy gospodarcze i handlowe. Ktożby zagadnienie waluty mnie interesuje. Mogę już oświadczyć, że niektóre z „niespodzianki”, które nie staną się bez wiedzy Chaima Morgenstaua, min. skarbu w St. Zjedn. A. P., organ żargonowy nie podaje.

Czekajmy. Przypuszczalnie, niedługo dowiemy się. Pobył p. Childa w Europie, jak wynika z tegoż wywiadu, ma trwać 3 tygodnie.

ale w zdecydowanym do nich przeciwnie pozostaje sytuacja szerokich mas, która się ciągle pogarsza. Państwo naciska coraz mocniej na podatników i zagarnia na własne cele coraz większy teren naszego kredytu, wielki przemysł racjonalizuje i redukuje, średnie warstwy w dalszym ciągu ubożeją, bezrobotny proletarijat powiększa się, dochody rolnika jeszcze się dalej kurczą. Wszelkie zadatki poprawy zabiera na swoją wyłączną rzecz państwo oraz wielki kapitał, jeśli zaś o ogół Polski chodzi, to się w nim utrwała tylko coraz bardziej stabilizacja nędzy.”

Usunąć przestrogi.

Niedawno pisaliśmy o niebawymy przestrogi ciężarów publicznych, wywołanym nadmierną rozbudową t. zw. ubezpieczeń społecznych.

Znajdujemy świeżo potwierdzenie naszego poglądu w artykule „Gazety Handlowej”, gdzie czytamy m. in.

„Do poziomu kryzysowego starano się przystosować niemal wszystkie elementy gospodarki narodowej, z wyjątkiem obciążenia socjalnych. Tak więc realizowany konsekwentnie program prowadził do obniżenia cen artykułów przemysłowych, do potaniań kosztów kredytu, do zmniejszenia poszczególnych elementów kosztów produkcji itd., słowem do wyrównania frontu gospodarczego na zrzuconym przez degresję gospodarczą poziomie. Jedną dziedziną, która pozostała nietknięta, były tylko obciążenia socjalne.”

„Gazeta Handlowa” cytując szereg ciekawych przykładów niewspółmierności obciążeń socjalnych, które pomimo spadku produkcji pozostawały niezmiennione.

„Jako przykład szczególnie jaskrawy można wziąć chociażby przemysł hutniczy. Poczynając od r. 1930, w którym kryzys zaczął przybierać poważne rozmiary, sumy wpłacone z tytułu podatków spadły gwałtownie, gdy sumy wpłacone z tytułu świadczeń socjalnych nie ulegały zmianom, lub też ulegały zmianom bez porównania mniejszym. Tak więc przemysł hutniczy płacił z tytułu podatków państwowych i komunalnych: r. 1930 — 27,6 milj. zł. r. 1931 — 14,8 milj. zł. r. 1932 — 7 milj. zł., z tytułu świadczeń socjalnych: w r. 1930 — 26,6 milj. zł., w 1931 r. — 24 milj. zł., w 1932 r. — 16,5 milj. zł.”

Ze dysproporcja ta oddziaływała na stan przemysłu hutniczego ujemnie, nie mamy potrzeby udawadniać. Dowiódło tego życie.

Niestety hutnictwo nie stanowi wyjątku.

Wprawdzie ustawa scalenieowa umożliwia uporządkować w pewnym stopniu sprawy świadczeń socjalnych,

nie wprowadza ona jednak ulg, choćby w najmniejszym stopniu odpowiadających potrzebom życia gospodarczego.

Przerost świadczeń socjalnych musiał powodować zjawisko, które występuje zawsze, gdy płatnik nie ma możliwości wpłacania żądanych sum, a mianowicie — powstawanie zaległości.

Sprawę tych zaległości także próbowano załatwić przez rozkładanie zaległości na 3—10 lat. Ale

„podatki zmniejszyły się w miarę pogłębiania się kryzysu, gdy poziom obciążeń socjalnych był wciąż znacznie wyższy. Zresztą życie samo narzucało inne normy, ujawniające się choćby w zawieranych indywidualnych umowach, które przewidywały znacznie lepsze warunki spłaty zaległości, niż przewidziane w ustawie.”

Nie ulega wątpliwości, że sprawę naprawić może tylko gruntowna reforma samego systemu.

gądnienia, które pragniemy rozwiązać, w silnym stopniu przerają Europę (podkr. w org. przyp.).

Osobiście p. Child rozmów prowadzić nie będzie:

— Sam nie będę prowadził narad. Lecz moje spostrzeżenia posłużą za materiał. Pragniemy przedewszystkiem uregulować wymiary towarową między Ameryką i Europą. W tym celu musimy szukać środków, jak zakończyć z niepewnością waluty w Europie.”

Spadek przystrogi ludności.

Według danych, ogłoszonych przez Główny Urząd Statystyczny, żywych urodzeń zarejestrowano w r. 1933 — 868,675, gdy w 1932 roku — 932,116. A więc liczba noworodków w 1033 r. spadła o 73,441.

Zmniejszyła się jednak także śmiertelność, dzięki czemu spadek przystrogi ludności był mniejszy niż spadek liczby urodzeń.

Przyrost naturalny w Polsce w 1933 r. wyniósł 402,465, gdy w 1932 dał 444,991. A więc przyrost naturalny w Polsce zmniejszył się w 1933 r. o 42,526 osób.

Na podstawie powyższych cyfr, po uwzględnieniu emigracji, ludność Polski na 1 stycznia 1934 r. obliczono na 33 miliony 24 tysięcy osób.

Liczba urodzeń spadła w dalszym ciągu i nawet w tempie przyspieszonym.

Zadłużenie rolnictwa w woj. Wileńkiem Nowogródzkim.

W związku z wczorajszym artykułem o zadłużeniu rolnictwa przechodząc o samego zagadnienia—wysokości owego zadłużenia.

Na jednym z ostatnich posiedzeń komisji ekonomicznej wileńskiej Izby Rolniczej p. Czesław Krupski zreferował stan zadłużenia rolnictwa w okręgu Izby, t. j. na obszarze woj. Wileńskiego i Nowogródzkiego — rzucając cyfry, które wywarły nie mniejsze wrażenie, niż ongiś referat ministra Janta 1 Polczyńskiego na tenże sam temat dla całej Polski.

Globalną sumę zadłużenia ustalił na około 280 miljonów, na które składają się następujące pozycje.

I. Skarbowość i instytucje socjalne.

1. Zaległość podatków, składek pozorych, ubezpieczenia socjalnego ok. 48 milj.

II. Kredyt hipoteczny:

2. Wileński B-k Ziemiński ok. 33 milj.

III. Kredyt zorganizowany:

3. B-k Gosp. Kraj. i Państwowy B-k Rolny ok. 107 milj.

4. B-k Polski ok. 1 milj.

5. B-k Prywatne (akc. i t. p.) ok. 7 milj.

6. Drobny Kredyt Zorg. (Kasy Kom. Oszcz. Kasy Sp-cze i Banki Ludowe) ok. 20 milj.

IV. Kredyt Prydatny.

7. Prywatne długi towarowe i kredyt got. ok. 64 milj.

280 milj. zł.

Cyfry te są raczej orientacyjne, zwłaszcza w odniesieniu do grupy IV, przytem oparte na danych od powiechnych instytucji. W każdym razie jako takie nadają się do dyskusji.

Wynika z tego, że 1 ha obszaru Izby jest obciążony długiem 60 zł.—zaś 1 ha użytków sumą 100 zł.

Jeśli się zważy, że t. zw. „przebieżenie” długami dotyczy 1/3 — 1/4 obszaru — oto otrzymamy obciążenie 1 ha użytków kwotą 300—400 zł. W tej masie drobna własność stanowi 20-30% ogółu drobnej własności (głównie osadnicy wojskowi i cywili, komasanci i t. p.), większa zaś własność 80% i więcej jest obciążona z powodu odbudowy zrujnowanych w czasie wojny warsztatów — stosowania nawozów sztucznych, melioracji i t. d.

Obciążony 1 ha użytku kwotą 300 - 400 zł. wymaga przereczniecia na samą tylko obsługę (procenty) minimum 8 - 10% rocznie, t. j. 28 - 30 zł., t. j. 2 - 2 1/2 centnara zboża, uzyskiwanego przy przeciętnej wydajności z 1 ha 7 - 7 1/2 g. Gdy doliczy się do tego bieżące wydatki, a więc podatki, wysiew i choćby skromne utrzymanie, wówczas liczyć się z tem należy, że rolnik nie jest w stanie dotrzymać swoich zobowiązań w kapitale nawet według maksymalnych ulg Banku Akceptacyjnego.

W świetle tych cyfr zadłużenia jakżeż wyglądają rezultaty t. zw. ustawodawstwa ulgowego?

1-o Ograniczenia egzekucyjne wstrzymywały cpoprawdą ruinę wielu gospodarstw, zapewniając przytem skarbowi zwiększenie wpływu z podatków i uzyskanie około 80% należności bieżących, ale nie rozwiązywały zagadnienia spłaty długów, co więcej zamknęły pozostałej zdrowej części warsztatów rolnych wogóle dostęp do kredytu.

2-o Sady rozjemcze, wyposażone wprawdzie w uprawnienia redukcji stopy procentów i rozszerzenia do 7-miu lat spłaty — mimo istnienia do załatwienia nie więcej jak 7 - 10% zadłużenia t. zw. prywatnego.

Przed zjazdem delegatów Wil. Tow. Org. i Kółek Roln. Posiedzenie Rady Towarzystwa.

W wiązku z zapowiedzianym na dziś zjazdem delegatów Wileńskiego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych, wczoraj wieczorem odbyło się w lokalu Izby Rolniczej przy ul. Jagiellońskiej posiedzenie Rady wspomnianego towarzystwa przy udziale 20 członków.

Posiedzenie to zwolano w celu przygotowania materiału do obrad dzisiejszego zjazdu.

Posiedzenie odbyło się pod przewodnictwem p. Aleksandra Sołtana. W czasie kilkugod. nnych narad ustalono główne wytyczne obrad

Samobójstwo tenisisty japońskiego.

PARYŻ. (Pat.) Z Tokio donoszą, że samobójstwo tenisisty japońskiego Sato wywołało tam olbrzymie wrażenie. Sato odbywał podróż do Europy, aby wziąć udział w rozgrywkach o puchar Davisa. Po przybyciu okrętu do Singapora Sato wyraził życzenie zatrzymania się w tym porcie, aby na innym okręcie powrócić do Tokio, gdyż nie czuł się na siłach odbyć daleką podróż do Europy. W Singapore Sato zasięgnął porady lekarskiej i postanowił wreszcie kontynuować podróż do Europy wraz z całą drużyną japońską. W okolicy Malakka z uwazowano brak Sato na okręcie. Nieuwążliwie rzucił się on do morza. Mimo przedsięwziętych poszukiwań zwłok Sato nie odnaleziono. Japoń-

go, gdyż ogół, nie mając pewności dotrzymania terminów przez te sądy ustalone, — lęka się rygorów.

3-o Akcja konwersyjna na Bank Akceptacyjny może objąć po uwzględnieniu ostatnich złążeń w najlepszym wypadku około 60% długu w drobnym kredycie, t. j. 12 milj. i tyleż t. j. 12 milj. średniej i większej własności w bankach państwowych i prywatnych.

W ten sposób przy pomocy zwykłego odliczenia ustalano, że z ogólnego zadłużenia około 280 milj. zł. odchodzi kredyt hipot. długoterminowy ok. 100 milj. zł. możliwy do objęcia konwersją na Bank Akc. 24 milj. zł. objęty również przez Sady rozjemcze 7 milj. zł. Pozostaje do uregulowania 149 milj. zł. t. j. jeszcze przeszło 50% ogólnego zadłużenia rolnictwa.

Z poszczególnych grup wierzycieli rolnictwa wybijają się na plan pierwszy „prywatni”. W odniesieniu do tych czy raczej w obronie przed nimi wysuwa się koncepcję „przymusowej rejestracji wierzycielności” i ustawowego umorowania stopy procentów oraz opłat ich w ratach, a pozmatem obniżenia kosztów postępowania w urzędach rozjemczych.

W odniesieniu zaś do Skarbu państwa i instytucji socjalnych zgłoszono dezzyderyat:

a) lojalnego i z urzędu wykonywania przez II Instancję zarządzeń umorzonych bez wy-

czekania wniosków od strony zainteresowanej, która bardzo często nie wie, co ma robić.

b) rozterminowania zaległości na 10 lat bez obowiązku zabezpieczenia hipotecznego,

c) przesunięcia terminu ustalającego okres zaległości z 1.X.1931 na 1.I.1933 r.

d) zaprzestania nękania płatnika plagą nakazów — [i tu zacytowano, że np. Okręg Izby Skarbowej w Nowogródku miał roześlać w okresie I.VIII.1932-31. XII - 1933 r. t. j. przez 16 m-cy 998,058 szt. złotych upomnień po 1,50 zł.).

W odniesieniu do zorganizowanego kredytu wskazano na potrzebę dalszego złążenia procedury konwersyjnej w przedmiocie hipotek szacunków, dodatkowych gwarancji i t. d.

Jako generalną zasadę przyjęto: 1-o potrzebę b. wydatnego obniżenia stopy konwertowanego długów rolnych,

2-o potrzebę utrzymania urzędów rozjemczych z równoczesnym ustaleniem terminu rejestracji wierzycielności prywatnej,

3-o zrewidowania wiary odzyskania pełnych 100% wierzycielności,

4-o znacznego zwiększenia wysiłku dla podniesienia wydajności produkcji rolnej, dzięki czemu jedynie rozrosnąć się może wypłacalność rolnictwa,

5-o potrzebę zapewnienia terenowej dopływu choćby skromnych funduszy dla zasilenia zdrowych warsztatów rolnych kapitałem obrotowym.

Z powyższych widzimy, że o ile instytucje drobnego kredytu mogą się poszczycić rezultatami swych wysiłków — o tyle wysiłki te stanowią ledwie skromny odcinek ogólnej akcji państwowej dopiero rozpoczętej, a zmierzającej do ratowania rolnictwa w dobre szerzącego się kryzysu.

Wi. L. Mazurkiewicz.

Nowe dzienniki w Warszawie.

Obiegają pogłoski, że w Warszawie mają wychodzić dwa nowe dzienniki, jeden, o którym jeszcze dawniej mówiono, reprezentujący interesy ciężkiego przemysłu, ma propagować porozumienie gospodarce polsko-niemieckie, a drugi ma służyć zbliżeniu gospodarcemu i kulturalnemu polsko-angielskiemu. W odróżnieniu od pierwszego dziennika ostatni ma się krytycznie ustosunkować do prądów antysemickich. Oba pisma mają zająć stanowisko negatywne wobec tendencji etatystycznych i przerosu ustaw socjalnych.

Adwokaci odczuwają kryzys.

Kryzysu gospodarczy coraz bardziej daje się odczuwać w zawodach wywołanych. Ciągłym pogorszeniu ulega sytuacja adwokatów. W warszawskiej Izbie Adwokackiej dał się ostatnio zaobserwować duży wpływ podaż adwokatów zabiegających o udzielenie zapomóg. Blisko 30 adwokatów zabiega o pożyczki, gdyż są zagrożeni eksmisjami.

Stan ten wpływa na wzrost zaległości adwokatów w składkach na rzecz Rady; zaległości składki przekroczyły ostatnio cyfrę 700.000 zł.

HEMOROIDY Leczy HEMORIN-Klawe

Z. F. K. Rz. 16/2—34. Nr. z.

Przygotowania w Wiedniu do przyjęcia eks-cesarzowej Zyty.

„Neues Wiener Abendblatt” donosi z Brukseli, iż cesarzowa Zyta oraz arcyszyja Otto noszą się z zamiarem opuszczenia siedziby na zamku Steenockerzeel jeszcze przed lipcem b. r. Dziennik nie podaje jednak, dokąd rodzina cesarzowej zamierza się udać.

W związku z wiadomościami o projektowaniu przez rodzinę cesarzowej Zyty opuszczenia dotychczasowej rezydencji, „Budapester Korrespondenz” donosi, iż dotychczas niewiadomo, gdzie Zyta wraz z rodziną osiedli się na stałe.

Istnieją przypuszczenia, iż rodzina cesarzowej zamieszka na terytorium austriackim. Według dziennika w Wiedniu przygotowują już dla cesarzowej Zyty i jej rodziny wspaniałe apartamenty.

Dotychczas brak jest urzędowego potwierdzenia tej wiadomości.

2000 policjantów

otrzymało awanse.
Agencja PID donosi, że Główna Komenda Policji rozesała dekry nominacyjne funkcjonariuszom P. P., którzy otrzymali awanse na podstawie ostatniego zarządzenia ministra Spraw Wewnętrznych. Awansowanych zostało przeszło 2000 policjantów.

Potrącenia dla urzędników.

Okazało się, że urzędnikom kontraktowym wypłacono zbyt wielki dodatkowy wyrównawczy. Nie potrącono im mianowicie należności na podatek dochodowy, fundusz pracy oraz na potrącenie składek ubezpieczeniowych.

Od 1 kwietnia wydano nowe rozporządzenie, które wprowadziło w dodatku dla urzędników prowincjonalnych odpowiednie zmiany.

Ulgi dla urzędników w uzdrowiskach.

W związku ze zbliżającym się nowym sezonem w uzdrowiskach, opracowuje Państwowa Służba Zdrowia przepisy o ulgach dla urzędników państwowych w uzdrowiskach, celem dostosowania tych ulg do norm wydanego ostatnio rozporządzenia Rady Ministrów o pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych. Urzędnicy, skierowani do uzdrowisk przez lekarzy, korzystać będą 50-procentowej zniżki w opłatach za takse kuracyjną, kąpiele itp.

Nie używajmy zagranicznych wód mineralnych i soli przeczyszczających, mając lepsze w Polsce! WODA GORZKA MORSZYNKA i NATURALNA SOL MORSZYNKA są niezastąpionym lekiem w schorzeniach żołądka, jelit, watroby i nadmiernej otępiłości. Do nabycia w aptekach i w składach aptecznych 5464/1

Zawieszenie działalności

Centralnego Tow. Rzemieślniczego. Centralne Towarzystwo Rzemieślnicze w Warszawie otrzymało ze starostwa grodzkiego Warszawa-Polse. Jednocześnie komisarzem do nosów Towarzystwa, które było największą centralą rzemieślniczą w Polsce. Jednocześnie komisarzem do prowadzenia spraw bieżących Towarzystwa mianowany został jako kurator p. Marjan Jerzy Jezierski.

Towarzystwo wypowiedziało się zdecydowanie przeciwko wprowadzeniu przymusowych związków gospodarczych do rzemiosła, a to głównie ze względu na niechęć do połączenia się w jeden związek przymusowy z żydami, co byłoby zdaniem Towarzystwa szkodliwe dla polskiego rzemiosła. Sprzeciwiało się również zniesieniu cechów.

Nowe dzienniki w Warszawie.

Obiegają pogłoski, że w Warszawie mają wychodzić dwa nowe dzienniki, jeden, o którym jeszcze dawniej mówiono, reprezentujący interesy ciężkiego przemysłu, ma propagować porozumienie gospodarce polsko-niemieckie, a drugi ma służyć zbliżeniu gospodarcemu i kulturalnemu polsko-angielskiemu. W odróżnieniu od pierwszego dziennika ostatni ma się krytycznie ustosunkować do prądów antysemickich. Oba pisma mają zająć stanowisko negatywne wobec tendencji etatystycznych i przerosu ustaw socjalnych.

Adwokaci odczuwają kryzys.

Kryzysu gospodarczy coraz bardziej daje się odczuwać w zawodach wywołanych. Ciągłym pogorszeniu ulega sytuacja adwokatów. W warszawskiej Izbie Adwokackiej dał się ostatnio zaobserwować duży wpływ podaż adwokatów zabiegających o udzielenie zapomóg. Blisko 30 adwokatów zabiega o pożyczki, gdyż są zagrożeni eksmisjami.

Stan ten wpływa na wzrost zaległości adwokatów w składkach na rzecz Rady; zaległości składki przekroczyły ostatnio cyfrę 700.000 zł.

HEMOROIDY Leczy HEMORIN-Klawe

KRONIKA.

Pierwsze publiczne nabożeństwo po chorobie J. E. ks. Arcybiskupa Jastrzykowskiego.

Wczoraj o godz. 6 wiecz. J. E. ks. Arcybiskup-Metropolita celebrował w asyście licznych duchowieństwa przed cudownym obrazem w Kaplicy Ostrobramskiej litanję do Matki Boskiej Ostrobramskiej.

W czasie litani tłumi wiernych zalegali ul. Ostrobramską. Trzeba podkreślić, że jest to pierwsza w r. bież. litanja, transmitowana przez radiostację wileńską na całą Polskę.

JAKA DZIŚ BĘDZIE POGODA?
Dość pogodnie przy słabych wiatrach lokalnych, rankiem miejscami mgła. Temperatura bez większych zmian.

DYZYURY APTEK.
Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:
Jundziłła P. — ul. Mickiewicza Nr. 33 (tel. 10-98); Mańkiewicz — ul. Piłsudskiego Nr. 30 (tel. 18-83); Narbutta — ul. 8-to Jaska; Sokolowski — ul. Tyzenhauzowska Nr. 1; Szyrdwinia i Turgiel — ul. Niemiecka Nr. 15 (tel. 9-22), oraz wszystkie na przedmieściach, prócz Śni-piszek.

WIADOMOSCI KOŚCIELNE.
— Msza św. na intencję Kat. Zw. Polek. Zarząd Katolickiego Związku Polek przypomina swoim członkom, że święto Zwiastowania jest świętem Patronki Organizacji Związku i że w dniu tym specjalnie polecają prace związku opiece i kierownictwu Matki Najświętszej.
— W kaplicy związkowej Serca Eucharystycznego (Mickiewicza 19 m. 2) odbędzie się Msza na intencję Związku o godz. 10-ej.

OSOBISTE.

— **Zaślubiny.** Wczoraj w kaplicy na Wawelu ks. dziekan Niklewicz pobłogosławił związek małżeński, między p. Haliną Filipczyńską a prof. U. S. B. Wacławem Komarnickim, posłem na Sejm.
— **Stan zdrowia Arcypasterza.** Wczoraj w godzinach rannych między 9 a 11 J. E. ks. Arcybiskup-Metropolita jeździł do kliniki na Antokolu, gdzie poddał się prześwietlaniu.

Zdjęcie z tego prześwietlania przesłane zostanie do prof. Rutkowskiego do Krakowa, gdzie obecnie bawi również prof. Michejda. Obaj lekarze na podstawie tego zdjęcia ustalą, czy Arcypasterz będzie się musiał poddać operacji, czy też nie.
— Mówią, że stan zdrowia Arcypasterza jest tak dalece dobry, że prawdopodobnie nie zajdzie konieczność dokonania operacji.

Z MIASTA.

— **Z okazji pobytu w Wilnie gości estońskich** odebranie się w wtorek, dnia 10 b. m., w lokalu Szkoły N.uk Politycznych (Arsenał sk. 8) „czarna kawa” z teńcami, na którą zarząd Bratniej Pomocy SNP zaprasza słuchaczy i absolwentów szkoły. Początek o godz. 20 ej.

— **Przedstawicielstwo sowieckiej misji handlowej.** Znowu staje się aktualna sprawa uruchomienia w Wilnie przedstawicielstwa sowieckiej misji handlowej. W sprawie tej niebawem przyjedzie do Wilna delegat warszawskiej misji handlowej sowieckiej, próby przeprowadzi narady z czynnikami wileńskimi.

— **Konferencja prasowa z przedstawicielami „Inturista”.** W dniu dzisiejszym odbędzie się konferencja prasowa przy udziale przedstawicieli „Inturista” sowieckiego. Na konferencji umówione będą sprawy wycieczek do Rosji sowieckiej, wyjazdów indywidualnych dziennikarzy, sprawa ulgowych biletów turystycznych i t. p.

— **Z ŻYCIA STOWARZYSZENIA.**
— **Komunikat Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Wilna.** Urzędy skarbowe rozsyłały nakazy płatnicze na podatek od nieruchomości za rok 1934. Podatek został wymierzony według podstawowego komornego z czerwca 1914, chociaż faktyczne komorne w większości domów jest już znacznie niższe od podstawowego komornego. W tej sprawie zapadł wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dn. 29 stycznia 1934 r. l. rej. 9868/32, ustalający zasadę prawną, że obniżenie komornego poniżej komornego podstawowego z czerwca 1914 r. winna być uwzględniona przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku od nieruchomości. Zarząd Stowarzyszenia wzywa zainteresowanych właścicieli domów do niezwłocznego składania odwołań do Izby Skarbowej. Odwołania redaguje bezpłatnie biuro stowarzyszenia we wtorki, środy, czwartki i piątki w godz. 17 — 19.

— **Święcone młodzieży S.M.P.** Wczoraj wieczorem w lokalu przy ul. Metropolitalnej 1 odbyło się tradycyjne święcone dla młodzieży S. M. P., zorganizowane przez Związek wileński Młodzieży Polskiej.

W obszernej sali, pięknie udekorowanej kwiatami i zielenią, zebraли się członkowie poszczególnych Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej z Wilna, oraz przedstawiciele patronatów, zarząd związku i delegaci Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej.
Po kilku przemówieniach okazjonalnych odbyło się tradycyjne składanie życzeń.
Uroczystość zakończył uroczajony dział wokalnno-muzyczny.

Jeszcze w sprawie elektryfikacji mieszkań.

W związku z ukazaniem się artykułu p. inż. S. Kubilisa w Nr. 89 „Dzien. Wil.” p. t. „Zaniechanie budowy pionów”, w którym autor poruszył jedną z najważniejszych bolączek naszego miasta, nie mogę się powstrzymać od niezabrania głosu w tej tak bardzo obchodzącej wielu mieszkańców sprawie.

Nie chce się poprostu wierzyć, że w dobie ogólnego kryzysu i zastraszającego wzrostu bezrobocia prowadzi się politykę wstrzymywania wszelkiego rodzaju robót, których wykonanie z jednej strony daje możliwość korzystania szerokim masom z dobrodziejstw zdobyczy kulturalnych, z drugiej zaś przynosi poważne zyski.

A jednak tak jest. Dowodzą tego

Podatki płatne w kwietniu.

W kwietniu płatne są następujące podatki bezpośrednio:

Do 15 kwietnia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w miesiącu marca b. r. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I-V kategorii.
Do 15 kwietnia — państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1933.
Do 15 kwietnia — I rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za r. 1934 dla drobnych przedsiębiorstw.
Do końca kwietnia — I rata państwowego podatku gruntowego za rok 1934.
Do 1 maja — państwowy podatek dochodowy w wysokości połowy tej kwoty, która przypada do wykazanego w zeznaniu dochodu, osiągniętego w roku 1933, lub połowy podatku wymierzonego za poprzedni rok podatkowy, o ile zeznanie o dochodzie nie zostało złożone w terminie.
Do 15 kwietnia — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszów (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu marca b. r.
Do 30 kwietnia — zaliczka na nadzwyczajną daninę majątkową w I grupie kontyngentowej.

POLSKIE RADJO WILNO.

Niedziela, dnia 8 kwietnia. 8:00: Czas. 9:00: Cicha msza. 10:00: Transm. nabożeństwa grecko-katolickiego z Cerkwi Włokoskiej. 11:57: Czas. 12:10: Kom. meteor. 12:15: Foranek muzyczny. 13:00: Pogadanka muzyczna. 14:00: Audycja dla wszystkich. 15:00: „Wiosenne prace w pasiece”. 15:20: Koncert jazzowy. 16:00: Audycja dla dzieci. 16:30: Płyty gramofonowe. 16:45: Transm. z Krakowa. 17:00: „Ogród w oknie i na balkonie”. 17:15: Pieśni wielkanocne. 18:00: Słuchowisko 18:40: Piosenki w wyk. M. Modzelewskiej. 19:00: „Ciotka Albinowa mówi” — monolog humorystyczny. 19:30: Radiotygodnik dla młodzieży. 19:50: Wybitny wybranie. 19:52: Odnina zyczeń (płyty). 20:50: Dzien. wiecz. 21:00: „W afrykańskim Paryżu” — pogadanka. 21:15: Wesola fala morska. 22:15: Wiad. sport. 22:25: Muzyka taneczna. 23:00: Kom. meteor. 23:05—23:30: Muzyka taneczna.

Poniedziałek, dnia 9 kwietnia 1934.

7:00: Czas 11:40: Przegląd prasy. 11:50: Utwory Mozkowskiego (płyty). 11:57: Czas. 12:05: Muzyka baletowa (płyty). 12:30: Kom. meteor. 12:33: Wyjścia z oper Pucciniego (płyty). 12:55: Dzien. po. 15:10: Program dzienny. 15:15: „Lutnictwo a dzień dzisiejszy” — pogadanka. 15:25: Wiad. eksport. i giełd. roln. 15:40: Koncert dla młodzieży (płyty). 16:10: Koncert solistów. 16:40: Francuski. 16:55: Koncert muz. lek. 18:00: „Skrzynka pocztowa Nr. 290”. 18:20: Arje i pieśni w wyk. Leona Kocho-wicza (tenor). 19:00: Ze spraw litewskich. 19:25: Odczyt aktualny. 19:40: Wil. kom. sportowy. 19:47: Dzien. wiecz. 20:00: „Myśli wybrane”. 20:02: Koncert muzyki łotewskiej. 21:00: „Z dziejów myśli hinduskiej” — feljeton. 21:15: Muzyka lekka. 22:00: „Dzisiejszy stan telewizji” — pogadanka. 22:20: Kom. meteor. 23:05: Muzyka taneczna.

Z ZA KOTAR STUDJO.

Opera transmitowana z La Scala.
Pietre Mascagni zawdzięcza swą wielką sławę znanej powszechnie operze „Cavalleria rusticana”. Zachęcony powodzeniem tej sztuki skomponował cały szereg innych oper, m. in. „Isabeau”, wystawioną podczas pierwszego w 1911 r. Muzyka pełna subtelności i wyrazu oraz piękno melodyki przyczyniły się do popularyzowania tej opery, szczególnie na terenie Italji. Libretto osnutę zostało na tle poetycznej legendy z zamierzonych czasów. Ta piękna opera Mascagniego będzie premierą w Polsce dzięki transmisji radiowej z Mediolanu, która odbędzie się we wtorek dnia 10 b. m. o godz. 20.57.

Piosenki Modzelewskiej.

Znana artystka teatrów warszawskich i utalentowana pieśniarka, znana radiostuchaczom z płyt, wystąpi w niedzielę osobliście przed mikrofonem. Tym razem Maria Modzelewska przygotowała kilka nowych piosenek, które z pewnością podobają się wszystkim miłośnikom muzyki lekkiej. Początek o godz. 18.40.

Muzyka łotewska.

W poniedziałek o godz. 20 wieczorny koncert radiowy poświęcony będzie wspólczesnej muzyce łotewskiej. Jako kapelmistrz wystąpi jeden z czołowych kompozytorów łotewskich Jan Medins. Orkiestra symfoniczna odegra pod jego batutą poemat symfoniczny „Granatowa góra”. Poza tym w programie szkic symfoniczny Adolfa Abela, należącego do grupy młodszych kompozytorów, wreszcie „Ballada” Kalninsa, twórca pierwszej narodowej opery łotewskiej.

nie tylko słowa zawarte w artykule p. inż. S. Kubilisa, lecz także budżet Zarządu miasta Wilna na rok 1934-1935, przy którym przegladaniu nie znalazłem pozycji, dotyczącej budowy pionów celem przyłączenia nowo zgłaszających się abonentów do sieci elektrycznej miejskiej.

A przecież na tem miasto ponie-sie poważne straty.

W zasadzie każdy rozumie, że w wypadku zmniejszenia się napływu nowych abonentów spożycie energii elektrycznej będzie mniejsze, co w ujemnym stopniu odbije się na współczynniku wyzyskania istniejących urządzeń maszynowych, podnosząc za razem większe zużycie materiałów opałowych na jedną wyprodukowaną kilowatogodzinę przy nieulegającej zmianie kosztów robocizny.

Przecież nie można prowadzić gospodarki tak olbrzymiego zakładu, jakim jest elektrownia miejska, na bliską metę.

Obecnie na zachodzie, pomimo przeżywanego kryzysu, widzimy wszędzie olbrzymi postęp w elektryfikacji, u nas widzi się zamiast postępu uwstecznianie stosunków, cofanie się w rozwoju tej dziedziny życia nawet w oświetleniu elektrycznym mieszkań. Jest to nie tylko krzywda dla jednostek, dla poszczególnych odbiorców, lecz jest to zarazem jakby marnotrawienie dobra społecznego.

Przy dzisiejszym stanie powszechnego zubożenia trudno sobie wyobrazić, by poszczególny mieszkaniec, prócz poniesionych kosztów na urządzenie instalacji elektrycznej w mieszkaniu, przeprowadzał własnym kosztem inwestycje miejskie w postaci budowy urządzeń doprowadzających prąd do licznika, które to urządzenia zwykle są własnością miejską, ponieważ stanowią składową część sieci elektrycznej miasta.

Zdając sobie sprawę z tego stanu rzeczy, w przeciwnieństwie do zarządzeń władz samorządowych, Dyrekcja Poczty i Telegrafów dla udostępnienia szerszemu ogółowi korzystania z urządzeń telefonicznych, po przeprowadzonej ścisłej kalkulacji doszła do wniosku, że bardziej racjonalne jest przeprowadzenie wszelkich połączeń linjowych do aparatów telefonicznych kosztem własnym, ponieważ suma ta zostanie w krótkim czasie zamortyzowana dzięki przybyciu większej ilości nowych abonentów.

Jeżeli techniczny urząd państwowy doszedł do tego przekonania, to dziwnem staje się dlaczego Zarząd miasta przy układaniu budżetu na rok 1934-35 nie uwzględnił potrzebnych sum dla przeprowadzenia tak rentownej dla ogólnej gospodarki elektrycznej — budowy urządzeń pionowych.

Dopóki więc nie jest jeszcze zapóźno i budżet nie został zatwierdzony przez władze nadzorcze, należałoby poczynić odpowiednie poprawki, gdyż sprawą tą bezwzględnie zainteresuje się urząd wojewódzki, a to ze względu na to, że dotyczy ona ustawy o elektryfikacji miast, następnie ze względu na memoriały złożone w tej sprawie przez związki elektromonterskie, broniące swych członków od bezrobocia, w których obronie prawdopodobnie stanie Komitet Wojewódzki do walki z bezrobociem.

Jak już słyhać, wstrzymanie robot pionowych dało wyniki tego rodzaju, że prócz zahamowania obrotów firm elektrotechnicznych, pozbawiono pracy blisko 20 pracowników, co wraz z rodzinami stanowi około 50-ciu osób pozbawionych środków utrzymania, nie licząc elektromonterów, wykonujących instalacje mieszkaniowe.

Inż. A. Cejchowski.

Najwięcej uporczywe zaparcie
leczą szybko roślina **PIGULEKI KOWENA** (Cauvin'a), tanie i przyjemne w użyciu.
Pudełko zawierające 30 pigulek — zł. 2.50
Do nabycia we wszystk. aptekach.
24797/10/P.Z.A./134/25.

Maszyna która rejestruje sny.

W Stanach Zjednoczonych budzą wielkie zainteresowanie eksperymenty fizjologia i fizyka, prof. H. Gernsback, który urządził w Nowym Jorku laboratorium dla prac fizjologicznych nad badaniem istoty marzeń sennych i w tym celu skonstruował szereg oryginalnych aparatów. Jeden z tych aparatów potrafi rejestrować przebieg marzeń sennych.
Przypuszczano już dawniej, iż wpływ żółdka na powstawania snów ma swoje źródło w oddziaływaniu procesów trawienia na serce. — Im większy ucisk wyrażają procesy te na funkcje serca, tem wyraźniejsze a zarazem cięższe stają się marzenia sennie. Gdy serce zaczyna działać zbyt silnie, gdy ruchy jego stają się mocne, śniący budzi się nagle, co wskazuje na to, iż sen zdrowy odbywa się bez snów. Otóż owa wzmocniona działalność serca i przyspieszenie jego rytmu, naprowadziła prof. Gernsbacka na pomysł skonstruowania aparatu, któryby mógł stwierdzić, czy śpiący śni, czy sennie jego marzenia mają charakter ponury.
Aparat prof. Gernsbacka rejestruje w ten sam sposób, jak to czynią aparaty rejestrujące dla celów meteorologicznych; li-

Uwaga p. p. Myśliwych!
Znana firma
„R. Łodziński”
nagrodzona na wszystkich wystawach za wypychane ptaki i zwierzęta, uprasza Sz. Klientów we wł. interesie zwracać się bezpośrednio do pracowni Garbarska 1—14.
Ceny znacznie niższe.

piegów ani śladu
Stosując znakomity krem Preciosa, Pani cera, skłonna do piegów, nie będzie narazona na zdradliwe działanie mocnych promieni słonecznych. Krem Preciosa usuwa plamy, piegi i udelikatnia Pani cerę.
KREM PRECIOZA

Zrabowanie korespondencji zagranicznej przez urzędnika pocztowego.

Jak donosi „Dziennik Zarządzeń Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Wilnie”, w marcu bieżącego roku zdarzyły się w okręgu Wileńskim Dyrekcji dwa wypadki zrabowania korespondencji zagranicznej przez konduktora ambulansowego oraz

przez doręczyciela przesyłek. W obu wypadkach winni zwolnieni zostali ze służby i pociągnięci do odpowiedzialności sądowno-karnej, na skutek czego osadzono ich w więzieniu.

Proces o działalność wywrotową.

Przez cały dzień piątkowy do północy III-ci wydział karny sądu okręgowego rozpoznawał wyjątkowo ciekawą sprawę o prowadzenie akcji wywrotowej.

Na ławie podsądnych zasiadły dwie żydówki, podające się za bezwyznawione, a więc: Feljcia Hejman false Oksenberg, false Regina Szulc, oraz dziewczyna podająca się za Gi-tę-Sorę Moleczakę. Obie pasługiwały się fałszywymi dowodami osobistymi.

Szczególnie Hejman, żonie cywilnej odsiadującego obecnie 4-letnie ciężkie więzienie za działalność wywrotową Graessera, vel Gurowskiego, vel Gadomskiego, akt oskarżenia zarzucał wybitnie intensywną działalność komunistyczną w Warszawie, Zopotach, Berlinie, Moskwie, Chinach, później znów w Warszawie, a wreszcie w Wilnie, gdzie zorganizowała M.O.P.R. i objęła stanowisko sekretarki.

Moleczka, pochodząca z Białogostku, też przechodząc ciekawe koleje, za fałszywym dowodem przybyła do Wilna, gdzie pracowała ręką w ręką z Hejman.

Po dłuższej obserwacji w lutym 1932 r. policja przystąpiła do uześkondliwienia niebezpiecznych komunistek. Przeprowadzone rewizje w mieszkaniach, w których bywały lub zamieszkiwały, ujawniły całą masę kompromitujących materiałów.

szowano też Szejn, Wągerównę i Stejnberg, które jednak — zwolnione z aresztu za kaucjami — zbiegły. Oskarżone przyznały się, że korzystały z fałszywych dowodów osobistych, lecz negowały swój udział w K.P.Z.B.

Osk. Hejman nadto zeznał, że pracowała w M.O.P.R., a to ze względów humanitarnych do więźniów politycznych, jednak twierdziła, że organizacja ta nic niema wspólnego z K.P.Z.B.

Sąd pod przewodnictwem wice prezesa p. W. Brzozowicego, zbadał szereg świadków i biegłych, a następnie otworzył rozprawę stron.

Oskarżenie wniósł wice prokurator p. D. Piotrowski, domagając się surowego ukarania oskarżonych, a w szczególności Hejman.

W obronie wystąpił adw. Berenson z Warszawy (w imieniu Hejman), oraz mec. Jasiński i api. adw. Gorzuchowski, jako rzecznicy osk. Moleczackiej.

Po dłuższej naradzie sąd skazał obie oskarżone na 2 lata każdą za posiadowanie się fałszywymi dowodami, a nadto osk. Hejman za akcję komunistyczną na 6 lat więzienia, uznając ten ostatni wymiar za łączny.

Na poczet wymierzonych kar sąd zaliczył oskarżonym odbyty dwu letni areszt zapobiegawczy. Z tych względów Moleczka odzyskała wolność. Kos.

TRUSKAWIEC JUŻ OTWARTY!!!

Z. F. O. 82/34.

S P O R T.

W. K. S. rozgromił Z. A. K. S. 13:0
Wczoraj odbył się pierwszy mecz piłkarski o mistrzostwo Wilna, rozegrany na stadionie przy ul. Werszawskiej.

Przed przerwą wynik był 4:0. Bramkami podzielił się napastnicy W. K. S. razem ze Skowronskim.

Najlepszym na boisku był Pawłowski. Dobrze zaś grali Zbroja i Hajaul, który strzelił kilka bardzo pięknych bramek.

Publiczności sporo.

Wynik mówi sam za siebie. Akademiści żydowscy w ciągu pierwszych 15 minut grali nieźle, lecz w ciągu dalszej gry nie istnieli na boisku. Były długie okresy, że piłka nie schodziła z pod bramy Z. A. K. S.

Dzisiejsze imprezy sportowe.

Świetnie grali wojskowi, którzy wystąpili w zeszlornocnym składzie z tą różnicą, że Naczulski grał w bramce, a na skrzydło poszedł gracz drugiej drużyny Mroczek.

Mamy dzisiaj w Wilnie cały szereg pierwszorzędných imprez sportowych.

Zespól W. K. S. prezentował się bardzo dobrze. Mistrz jest w dobrej kondycji fizycznej. Widać, że piłkarze trenowali przez zime.

Kano o godz. 9 odbędzie się pierwszy bieg naprzelaj w Zakrecie, który powinen zgromadzić wszystkich najlepszych zawodników.

Zespól Z. A. K. S. grał b. słabo. Dziwnem się zdaje, że Rogow, będą reprezentacyjnym bramkarzem pusił aż 13 goali do bramki swego klubu.

O godz. 11 min. 30 odbędzie się w sali kina Rozmaitości mecz boksejski Warta Poznań — Ognisko K. P. W. Mecz ten zapowiada się bardzo ciekawie, gdyż pięciu uczestników, odznaczając się piękną techniką.

O godz. 14 min. 30 na Antokolu odbędzie się mecz piłki nożnej między K. P. W., a zespołem P. K. S. Lida.

O godz. 14 min. 30 odbędzie się w sali kina Rozmaitości mecz boksejski Warta Poznań — Ognisko K. P. W. Mecz ten zapowiada się bardzo ciekawie, gdyż pięciu uczestników, odznaczając się piękną techniką.

W Warszawie zaś największą imprezą jest mecz Ligowy między Warszawianką, a Wisłą.

W Krakowie o mistrzostwo Ligi gra Ruch z Cracovią.

W Łodzi mecz Ligowy między Strzelcem, a Ł. K. S. i otwarcie sezonu lekkoatletycznego.

W Poznaniu Warta gra z Polonią, oraz odbędzie się wielkie zawody lekkoatletyczne z udziałem mistrza Pfluga i mistrza Niemiec w 10-buju Sieverta.

W Krakowie o mistrzostwo Ligi gra Ruch z Cracovią.

We Lwowie Pogoń walczy z Podgórzem.

ZANIM KUPISZ PRZEKONAJ SIĘ, ŻE Akumulatory, bat. anodowe, głośniki i najnowszy radjosprzet najtaniej w firmie
MICHAŁ GIRDA
ZAMKOWA 20. TEL. 16-28.

Czy w bony jałmużnicze „Caritasu” już zaopatrzyłeś się?

Z KRAJU.

Likwidacja oszukańczego «Towarzystwa Bankowego».

GRÓDNO. (Pat.) Wielka afery Towarzystwa Bankowego w Grodnie, wynikała na tle oszukańczej machinacji przy sprzedaży dolarów na raty, już po pierwiastkowym śledztwie skłoniła władze nadzorcze do wydania zarządzenia całkowitej likwidacji tego przedsiębiorstwa bankowego. Na likwidatorów sędzia restrykcyjny wyznaczył pp. Bolesława Hubrycha z Warszawy i Andrzeja Derszena, dyrektora Hipotecznego Banku Spółdzielczego w Grodnie, którzy dnia 9 b. m. rozpoczną prace likwidacyjne.

W dniu wczorajszym nad Drużyną niską połockiego i wpadł do Dżwiny. Strażnikom sowieckim udzielono zezwolenie na zabranie połowiki balonu. Ofiar w ludziach nie było.

Z POGRANICZA.

Balon obserwacyjny sowiecki wpadł do Dżwiny.

W dniu wczorajszym nad Drużyną niską połockiego i wpadł do Dżwiny. Strażnikom sowieckim udzielono zezwolenie na zabranie połowiki balonu. Ofiar w ludziach nie było.

Konferencja graniczna polsko-sowiecka.

Na pograniczu polsko-sowieckim w pobliżu Nowiawic odbyła się polsko-sowiecka konferencja graniczna poświęcona sprawie wydania kilku dezertorów, 14 koni, 3 konio-

kradów i defraudanta. Osiągnięto porozumienie, na mocy którego wszystkie kwestje pomyślnie załatwiono.

Zajście pomiędzy strażnikami litwiskimi i pruskimi.

Z pogranicza donoszą, iż na granicy litewsko-pruskiej w rejonie Wierzbolowa między strażnikami litwiskimi i pruskimi doszło do strzelaniny, w czasie której jeden ze strażników litwiskich poniósł ranę postrzałową. Strzelanina powstała wskutek

nieaktownego zachowania się strażnika litewskiego wobec obywatela pruskiego, którego strażnik litewski pobili, a gdy zwrócił się z interwencją strażnik pruski został znieważony słownie przez pijanego Litwina.

Rezydencja papieska w Castelgandolfo.

Piękne, w ożywczym zieleń otoczone Alpańskie we Włoszech, których urok opiewał już Owidjusz, zdawałoby się być ulubionym miejscem pobytu Rzymian. Posiadali tu swe wille obok dostojnych senatorów i wybitnych postoi cesarze rzymscy. Tu również, na stromych wyżynach zachodniego brzegu jeziora Albano, po śladach wspaniałej letniej rezydencji cesarza Tytus Flawjusz Domitianus.

Przebudowę dawnego zamku Gandolfo dokonał, jak wspominaliśmy Urban VIII, korzystając z usług Carlo Maderno, twórcy fasady bazyliki św. Piotra w Rzymie. Dalej przebudował, za czasów Aleksandra VII pokierował Lorenzo Bernini, projektodawcą słynnej kolumnady na placu św. Piotra. Jego dziełem jest również kościół misijski w Castelgandolfo i fontanna przed willą papieską.

Na jazdę barbarzyńców z północy spuścił Kamil Pius XI, szanując tradycje swych poprzedników na Stolicy Piotrowej, zwrócił uwagę przedewszystkiem na Castelgandolfo. Na razie, biorąc pod uwagę gwarowność pobliskiego miasteczka zamierzano wznosić na terenach wili w Castelgandolfo, powiększonych o tereny sąsiednich wili Berberinich i pałacu Cybo, w naj-

króć latem zamieszkałi odład papieża. Po raz ostatni przebywał tam jesienią r. 1869 papież Pius IX.
Przebudowę dawnego zamku Gandolfo dokonał, jak wspominaliśmy Urban VIII, korzystając z usług Carlo Maderno, twórcy fasady bazyliki św. Piotra w Rzymie. Dalej przebudował, za czasów Aleksandra VII pokierował Lorenzo Bernini, projektodawcą słynnej kolumnady na placu św. Piotra. Jego dziełem jest również kościół misijski w Castelgandolfo i fontanna przed willą papieską.
Kiedy po zawarciu umów rekonyliacyjnych powstała sprawa utworzenia letniej rezydencji papieskiej, Pius XI, szanując tradycje swych poprzedników na Stolicy Piotrowej, zwrócił uwagę przedewszystkiem na Castelgandolfo. Na razie, biorąc pod uwagę gwarowność pobliskiego miasteczka zamierzano wznosić na terenach wili w Castelgandolfo, powiększonych o tereny sąsiednich wili Berberinich i pałacu Cybo, w naj-

Odlew zwierciadła największego teleskopu.

WIEDEN (Pat.) „Neue Freie Presse“ donosi z Nowego Jorku, że w tych dniach ukończony został odlew zwierciadła największego w świecie teleskopu, przeznaczonego do obserwatorium na Mount Wilson w Kalifornii. Odlewanie zwierciadła trwało 10 godzin i użyczo do tego 20 tonn roztopionego szkła. Zwierciadło teleskopu posiada średnicę 200 cali. Ogniskowa liczy 55 stóp. Nowy teleskop będzie mógł przewyższyć odległość 4 razy większą, niż teleskopy dotychczasowe i będąc

dzie mógł fotografować 10 razy szybciej. Astronomowie będą w stanie fotografować tawice pozagalaktyczne, odległe o 12 miliardów lat świetlnych. Montowanie teleskopu potrwa około 2 lat.

Niewiadomo jeszcze, czy odlew się udał i czy jest bez skazy. Okaze się to po 10 tygodniach.

Giełda

WARSAWA (Pat.) Giełda. Dewizy: Belgia 123,80—124,11—123,49. Berlin 210,40—210,92—209,88. Gdańsk 172,70—173,13—172,27. Holandia 357,45—359,35—357,55. Kopenhaga 122,30—122,95—121,65. Londyn 27,37—27,50—27,24. Nowy Jork 5,29^{1/2}—5,32^{1/2}—5,27. Paryż 34,93—35,02—34,84. Sztokholm 141,20—141,90—140,50. Szwajcaria 171,45—171,42—171,86—171,00. Włochy 45,62—45,74—45,50. Tendencja: niejednolita.

Ruch wydawniczy.

BOLESŁAW LEITGEBER — „Kopenhaga — klucz Bałtyku”. Toruń 1934 r. Skład Główny: Kasa im. Mianowskiego w Warszawie. (Str. 87).
„Biblioteczka Bałtycka” wydana przez Instytut Bałtycki zdobywa sobie coraz większą popularność. Świeżo ukazał się nowy tomik tego wydawnictwa, pt. „Kopenhaga — klucz Bałtyku”. Nowa publikacja, jest zarazem pierwszym w naszej literaturze opisem portu stołecznego Danii, dającym wgląd, przytem starannie opracowany przegląd funkcji Kopenhagi jako ważnego w Europie ośrodka żeglugi morskiej.
Książeczka o Kopenhadze służy ponadto jako praktyczny informator turystyczny, zawierając wszelkie potrzebne adresy, opis zabytłokość kopenhaskich, jak i marszrutę po najbliższych okolicach Kopenhagi, znanych z uroku krajoznawczego i pięknej architektury. Kilkanaście w znakomitych fotografii, kilka mapek wraz z barwnym planem miasta dopełnia całości pożytecznego tego wydawnictwa.

Papiery procentowe: Pożyczka budowlana 43,70. Inwestycyjna seryjna 114. Konwersyjna 62,75. Dolarówka 53,35. 6 proc. dol. 72,75. Stabilizacyjna 57,75—57,88. drobne 58. 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 48. 8 proc. L. Z. warsz. 52,75—52,88. Tendencja dla pożyczek i listów niejednolita.

Akcje: Bank Polski 80. Częstocice 18,25. Starachowice 11. Tendencja: mocniejsza.
Dolar w obr. pryw. 5,27^{1/2}.
Pożyczki polskie w Nowym Jorku: Dolarowa 71,25. Dillonowska 82. Stabilizacyjna 98,50. Śląska 63^{1/2}.

WARSAWA (Pat.) Dzisiaj, po okresie przejściowej słabości, funt angielski ponownie poważnie się wzmacnił, co świadczy o tem, że istnieje szereg czynników wpływających na zwykła waluty angielskiej.

Dolar naogół się wzmacnił, pozostaje jednak stale poniżej górnego punktu złota.

W związku z podwyższeniem funta i bardzo nieznaną poprawą dolara wzajemne ustosunkowanie się tych dwóch walut do siebie ponownie wykazuje wyraźne zmiany.

Wykrycie sprawcy kradzieży w „Rolniku”.

GLEBOKIE. (Pat.) W związku z kradzieżą, dokonaną w nocy z dnia 24 na 25 marca r. b. w spółdzielni „Rolnik” w Głębokiem został aresztowany Dominik Janowski, który w jednym ze sklepów sprzedał

wal towar pochodzący z kradzieży. W wyniku rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu Janowskiego, znaleziono większą część towarów, skradzionych z „Rolnika”. Janowski już 5-krotnie karany był za kradzież.

Fabryka fałszywych monet w kuźni.

Warszaciek fałszywych monet 50-groszowych ujawniono w kuźni Wacława Masłowa, mieszkańca wsi Uzoryszki gm. jażywińskiej. Podczas

rewizji „znaleziono 70 fałszywych monet i odlewnię ołowiu. Masłowa aresztowano.

Miasto na dnie morza

Ciekawych spostrzeżeń dokonał angielski lotnik wojskowy Gull, podczas przelotu nad morzem Śródziemnym. W okolicach Abukir (Egipt) dostrzegł on w głębiach morskich, rozjaśnionych światłem słonecznym wielką niejako podkowę, utworzoną z ruin domów i zabudowań portowych.

Wydobyta przez nurków marmurowa rzeźba przedstawia Aleksandra Wielkiego. Dalejsze poszukiwania w zatopionym mieście są prowadzone pod kierownictwem księcia Omara Tussuma.

Lotnik okrążył kilkakrotnie zatopione miasto; na podstawie jego relacji uczeni doszli do wniosku, że jest to znana w starożytności miejscowość kapielowa Canopus do której przyjeżdżało bardzo wielu miesz-

kańców Aleksandrii. — Potwierdził to wybitny archeolog egipski książę Omar Tussum, który niezwłocznie wysłał na miejsce odkrycia ekspedycję nurków. Zanurzywszy się w morskich głębinach, nurkowie stwierdzili, że ten podmorski port posiada jeszcze szereg dobrze zachowanych słupów marmurowych.

Naszym największym niszczytelom

2641-52 Lekki i elastyczny pantofelek dziecięcy z boku na skórzanej podszewce. — 27-34 . . . zł. 9-—

3222-00 Trwały dziecięcy półbuteczek na gumowej podszewce. — 33-38 . . . zł. 9-—

6-—

POŃCZOSZKI DZIECIĘCE DŁGIE . . . Zł. 0,60, 0,80, 1-—
SPORTOWE . . . Zł. 1-— — 1,30.

Bata

-szy warunek urody: piękna cera

Wysucha Pani wzywając dra Stenzla kremu, mydła, pudru

BENIGNINA

Najprzedniejszej jakości T wa Febrly Portland cement

CEMENT «WYSOKA»

BLACHĘ OCYNKOWANĄ KRÓLEWSKA I LAURA

połąc firma M. DEULL WILNO

Biuro Jagiellońska 3, tel. 811, Skład gmiejski: Żwalna 44. Skład l. bocznic: własna. ul. Kijowska 8, tel. 599.

AKUSZERKI. AKUSZERKA M. BRZEZINA

przeprzawdzila się Zwi razinec, Tomasza Zana na lewo Gedyminowską, ul. Grodzka 27. W.Z.3090

DZIERŻAWY. Dzierżawy majątku ziemskiego o obszarze około 100 ha poszukuje z dobrą glebą. Najchętniej bliżej Wilna. Zgłoszenia do „Admin. Dziennika” pod „Dzierżawa”. 333-2

Oddaje się folwark w dzierżawę 112 ha, położony o dwie stacje od Wilna. Informacje: Wilno, Stroma 2 m. 15. 139-2

Tanio bardzo wydzierżawię pod zasiewy plac na Zwierzynie. Wiadomość Biuro Reklamowe S. Grabowskiego, Garbarska 1. —2

PROSZEK z „KOGUTKIEM” (MIGRENO-NERVOSIN)

USUWA NAJUPORCZYWSZĄ

BÓL GŁOWY

MIGRENĘ, NEURALGIĘ

BÓLE ZĘBÓW.

GRYPE, PRZEBIENIA

BÓLE ARTRETYCZNE

STAWOWE, KOSTNE i T.P.

ROZKŁI TE WYRABIAMY W FOSTACI

TABLETEK

PRZEZYMIALNYCH PROSZEK

KOGUTKIEM

Z POWODU OPRÓŻNIENIA PLACU

Tania wyprzedaż

BYLIN, fiołków, piwni, bratków i gwóźdźków WILNI, lotówka i wisianka

SLIW, remlody, francuskie i damasceny

AGREST: amerykański i angielski

PORZECZKI: białe i czerwone Holenderskie i Czarne, Gollath, Biskoop, Gigant

RÓŻE: kraszczaste, JAŚMINY, BZY w galunkach szczepione, SPIRIE w extra galunkach

SREBRNE JODY

ANTOKOL, SENATORSKA 26

u Kwiatkowskiego

KRUPNIK bez gotowania i filtrowania sporządzisz przy pomocy zaprawy ziołowo-korzenniej. Flakon 1 zł. wystarcza na 1 — 3 litry wódki.

Pełna Skład Apteczny

Władysława TRUBIŁY

WILNO, LUDWISARSKA 12, (róg Tatarskiej).
Tanie wozy kolejskie na węg 78 przeczudnych zapachów.

Mieszkania i pokoje

MIESZKANIE 3 i 5 pokojowe ze wszystkimi wygodami słoneczne. Sklep z mieszkaniem ładnie odnowiony z pełnym urządzeniem do wynajęcia. Informacje: ul. Dominikańska 2 m. 2 lub u dorozory. 119

1 pokój z balkonem do wynajęcia, eleg. umebl. z wygodami (radio, ta. zleńka, telefon) Motwilowska 10 m. 2 (na piętrze) (dom rogowy). 133-—

Zyczącym zamieszkać w czystym, suchym powietrzu, jak na wsi, 3 pokojowe mieszkanie z kuchnią w ogrodzie, wolne od podatku lokalowego b. ciepłe i cały dzień słoneczne. Elektryczność, piwnica, pralnia z wanną, tuż studia. Ul. Sokola 20. (Zwierzyniec, tuż za kućciolom). 104-4

MIESZKANIE o 5 pok z kuchnią odremontowane do wynajęcia. Wilkomierska 11. 147

MIESZKANIE do wynajęcia, 5 pokoi i kuchnia. Ul. Sosnowa Nr. 10. 138-1

Do wynajęcia mieszkanie 6 pokojowe, nadające się do biblioteki lub biuro. Orzeszkowej 3. O warunkach u dorozory. 91-3

3 POKOJE z łazienka, wszelkie wygodny, wolne od podatku lokalowego, do wynajęcia. Ul. Tomaszowa Nr. 13. 104-4

MIESZKANIE 5 pokojowe do wynajęcia. Ul. Artyleryjska 1. Wiadomość u dorozory. 153-1

Poszukuję mieszkania 3 — 4 pok. z wygodami, przynajmniej elektr. i woda, okolica Antokol-Mostowa Urząd Wojewódzki, pok. 66. 98-3

DO WYNAJĘCIA pokój (osobne wejście) duży, słoneczny, odnowiony, ze wszelkimi wygodami. Tartaki 19 m. 4, tel. 3-52. 125-2

DO WYNAJĘCIA mieszkanie (salka 2 i pół piętra) 3 pokoje z kuchnią i wygodami ciepłe, słoneczne Tartaki 19 (róg Classnej) o warunkach tamże w m. 4, lub telefon 3-52. 122-2

MIESZKANIE 4 pok. suha, ciepłe, odremontowane ul. Kosielskiej 14 — 10 (dwa piętro dom) od 1-5. 124-1

DO WYNAJĘCIA 2 mieszkania 4-ro pokojowe o 2-ch wejściach z balkonami i elektrycznością, odremontowane w cenie po 75 zł. miesięcznie. ul. Śniegowa 93-3

Do wynajęcia 2 pokoje kuchni, słoneczne, z elektrycznością i ogródkiem ul. Kornarskiego 40. 145-4

Mieszkanie z 2 pokoj, kuchni, słoneczne, z elektrycznością i ogródkiem ul. Kornarskiego 40. 145-4

Sześciopokojowe mieszkanie z wszystkimi wygodami i piętro do wynajęcia. Zygmuntowska 20. 134

MIESZKANIE 8-io pokojowe luksusowe, nadające się pod klub lub biuro. Jagiellońska 7. Dozorca wskaże. 141-1

Mieszkanie do wynajęcia w zadzwoniowej miejscowości 2 pok. z kuchnią, elektryczn., wolne od podatku lokalowego, przy placu Św. Piotra i Pawła Nr. 5/1, u właściciela. 152-0

LOKALE

SKLEP SPOŻYWCZY z mieszkaniem z dobrą klientelą i dobrej perspektywy do sprzedaży z powodu wyjazdu. Wiadomość w Administracji „Dzienn. Wil.” 150-1

Przy ul. Mickiewicza **SKLEP DO ODBIENIA** Adres w Administracji Dz. Wil.” 148

Okazyjnie do sprzedania jeden lub 2 domy, tanio w dobrym stanie, nadające się pod handel z przybudową za 4.000 zł. Dowiedzieć się Nowa Wilejka, Objazdowa 21-1. 142-1

KARTOFLE DO SĄDZENIA różowe, prawdziwie wzrosłe Amerykańskie (frózówka, flansówka, spieszka) po 2 zł. pud. Kalwaryjska 52, Saraceniński zaułek d. Nr. 3 m. 2. 146-2

Do sprzedania w dobrym punkcie sklep spożywczy. Adres w Administracji „Dz. Wil.” 156-4

Piwiarnia z całkowitym urządzeniem i bilardem, z powodu wyjazdu, do sprzedania. Zaul. św. Michałski 2 158-0

Majątki ziemskie na parcelacji potrzebne, mamy nabywców. Pierwsza Wileńska Spółka Parcelacyjna. Wilno, ul. Mickiewicza 15, tel. 5-45. —6

Pianina i fortepiany, nowe i okazjone, sprzedaje na dogodnych warunkach Niemiecka 22 m. 19 (front). 156-4

KINO „COLOSSEUM” OSTROBRAMSKA 5

Długoczekliwna Premjera. Miłość, Sensacja. Nieuchwytny. Tajemniczy.

wróli **CLIVE BROOCK** oraz najnowszy dodatek aktualny „Paramount”. Uwaga do 9 IV Mizantrop I Druelzer.

Codziennie poranki od godz. 2 do 4 na film „KRÓL KRÓLUW” po cenach zniżonych: BALKON 15 gr. PARTER 25 gr.

TYLKO DZIS CENY ZNIŻONE! Balkon do godz. 6-ej 25 groszy, PARTER 50 gr. od godz. 6-ej Balkon 40 gr. Parter 70 gr.

Dzisiaj Przepiękny film wschodni „SABRA”.

Już jutro Znakomity teatr genjuszu ludzkiego o niezwykłym rozmachu realizacyjnym **Testament Doktora Mabuze** Film wielkiej emocji i niezwykłego napięcia stanowiący zenil

techniki. Szczegóły w jutrzejszych ogłoszeniach.

HELIOS Brawo, brawo!!! Już 25,000 widzów podziwialo najgłośniejszy film **POLSKI KOCHA... LUBI... SZANUJE...** z udziałem wszystkich gwiazd Łoda Halasa, Bodo, Walter, Pogorzelska, Chmurkowska, Tom, Znicz i in. — Kto nie zdążył zobaczyć niech spieszy. Początek o godz. 2-ej.

DZIS POZATEK O GODZ. 12-aj.

DZIS: Wielka uczta dla wiblicielek i wiblicielek kina! Sukces nad sukcesami. Emocja nad emocjami. Najbardziej aktualny film doby obecnej p. t: **ZAGŁADA** rolł główny Harry Piel. Najnowszy i największy sukces Król. Sانسacł w pierwszym wielkim przeboju słynny 100% dzwiękowym filmie francuskim prod. 1934 r. Rlak, lotniczy Miasto w oblokaeh gazów trujących. Okropność wojny lotniczo-gazowej. Największa sensacja sezonu

FILM TYSIĄCA REWELACJI **„Życie jest piękne”** ANNABELLA I GUSTAW FROELICH w przeboju 1934 r. SUKCES prod. FRANCUSKIEJ. Nad program: Najnowsze aktualja. Początek seansów: 2, 4, 6, 8 i 10,15.

„Klub Dżentelmenów” Skocz z repertuaru Teatru „Cyganerja” „Na ćwiczeniach”.

AKUSZERKA M. BRZEZINA

przeprzawdzila się Zwi razinec, Tomasza Zana na lewo Gedyminowską, ul. Grodzka 27. W.Z.3090

AKUSZERKA Smi a łowska

przeprzawdzila się na ul. Orzeszkowej 3—12 (róg Mickiewicza) także gabinet kosmetyczny, usuwa zmarszczki, brodawki, kurczaki i węgry. W.Z.P. 48. 8323

AKUSZERKA M. BRZEZINA

przeprzawdzila się Zwi razinec, Tomasza Zana na lewo Gedyminowską, ul. Grodzka 27. W.Z.3090

„Życie jest piękne” ANNABELLA I GUSTAW FROELICH w przeboju 1934 r. SUKCES prod. FRANCUSKIEJ. Nad program: Najnowsze aktualja. Początek seansów: 2, 4, 6, 8 i 10,15.

Dziękuję mieszkańca 3 — 4 pok. z wygodami, przynajmniej elektr. i woda, okolica Antokol-Mostowa Urząd Wojewódzki, pok. 66. 98-3

DO WYNAJĘCIA pokój (osobne wejście) duży, słoneczny, odnowiony, ze wszelkimi wygodami. Tartaki 19 m. 4, tel. 3-52. 125-2

DO WYNAJĘCIA mieszkanie (salka 2 i pół piętra) 3 pokoje z kuchnią i wygodami ciepłe, słoneczne Tartaki 19 (róg Classnej) o warunkach tamże w m. 4, lub telefon 3-52. 122-2

MIESZKANIE 4 pok. suha, ciepłe, odremontowane ul. Kosielskiej 14 — 10 (dwa piętro dom) od 1-5. 124-1

DO WYNAJĘCIA 2 mieszkania 4-ro pokojowe o 2-ch wejściach z balkonami i elektrycznością, odremontowane w cenie po 75 zł. miesięcznie. ul. Śniegowa 93-3

Do wynajęcia 2 pokoje kuchni, słoneczne, z elektrycznością i ogródkiem ul. Kornarskiego 40. 145-4

Mieszkanie z 2 pokoj, kuchni, słoneczne, z elektrycznością i ogródkiem ul. Kornarskiego 40. 145-4

Sześciopokojowe mieszkanie z wszystkimi wygodami i piętro do wynajęcia. Zygmuntowska 20. 134

MIESZKANIE 8-io pokojowe luksusowe, nadające się pod klub lub biuro. Jagiellońska 7. Dozorca wskaże. 141-1

Mieszkanie do wynajęcia w zadzwoniowej miejscowości 2 pok. z kuchnią, elektryczn., wolne od podatku lokalowego, przy placu Św. Piotra i Pawła Nr. 5/1, u właściciela. 152-0

LOKALE

SKLEP SPOŻYWCZY z mieszkaniem z dobrą klientelą i dobrej perspektywy do sprzedaży z powodu wyjazdu. Wiadomość w Administracji „Dzienn. Wil.” 150-1

Przy ul. Mickiewicza **SKLEP DO ODBIENIA** Adres w Administracji Dz. Wil.” 148

Okazyjnie do sprzedania jeden lub 2 domy, tanio w dobrym stanie, nadające się pod handel z przybudową za 4.000 zł. Dowiedzieć się Nowa Wilejka, Objazdowa 21-1. 142-1

KARTOFLE DO SĄDZENIA różowe, prawdziwie wzrosłe Amerykańskie (frózówka, flansówka, spieszka) po 2 zł. pud. Kalwaryjska 52, Saraceniński zaułek d. Nr. 3 m. 2. 146-2

Do sprzedania w dobrym punkcie sklep spożywczy. Adres w Administracji „Dz. Wil.” 156-4

Piwiarnia z całkowitym urządzeniem i bilardem, z powodu wyjazdu, do sprzedania. Zaul. św. Michałski 2 158-0

Majątki ziemskie na parcelacji potrzebne, mamy nabywców. Pierwsza Wileńska Spółka Parcelacyjna. Wilno, ul. Mickiewicza 15, tel. 5-45. —6

Pianina i fortepiany, nowe i okazjone, sprzedaje na dogodnych warunkach Niemiecka 22 m. 19 (front). 156-4